

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kreutz Gyula*
Cím: *Lovászy, a köztársasági férfin*
Forrás: *Deli Hírlap*

Bn 1918 nov 25

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Lovászy Marton

Idő

"1918"

Személy

Lovászy, a köztársasági férfin

Érdekes dolog cikkeket írni azokról, akik egyébként maguk szokták ezt cselekedni az újságban. Ennek a forradalomnak a vezérei kevés kivétellel tollforgatók, írók, zurnaliszták. Tegnap még itt dolgoztak mellettünk a szerkesztőségi asztalnál, elmondták jó, vagy rosszkezdőiket. A lapcsinálás nem csupa misemondásból áll, aminőhogy nem durva és megvető érzések és hangulatok, ingujjas, fáradt írások húzódnak meg a hasábokon. A kormányt mindig megveti a vérbeli hírtapíró. Senkit se tisztel, mert mindenkit közelebbről lát a komornyikjánál is. Ha mindig azt írának az újságba, amit a szerkesztőségben beszélnek a hírlapírók, mindennap skandalum volna a világon.

Hát most ezek a cikkírók, sokat tapasztalt újságírók, szerkesztőségi politikusok állnak oda a cirkuszbeli fiatal hölgy helyére, amelyet a későbbi célba vesz. Ők lettek a zergék, órák, furfangos centrumok a lövöldében, ahol tegnap még célövők voltak. És ha jól beléjük talál a löveg, maguk is rákezdik a verkleinést, mint a régi célpontok, amelyekre még ők lövöldöztek. Vajjon tudják-e a miniszterek,

hogy mit beszélnek róluk a szerkesztőségben, amelyet a miniszterség kedvéért elhagytak? Rosszat beszélnek, traim, rosszat, mert ez az emberi természetében van.

Bar Lovászy Martonról, akivel esztendőnkig egy szerkesztőségben dolgoztam és akiről sohasem tudtam, hogy a főnököm, mert nem engedte ezt észrevennem, — nem igen tudnók rosszat beszélni. Talán csak annyira volna terhére irandó, hogy abban az anarkista világban, ahol a hírlapot csinálják, az októberi forradalom bajnokát kicsit maradi embernek tartottuk. De hát ki tudna eléggé anarkista lenni, hogy mindenkinek megnyerje a tetszését? Tudok olyan hívűnkéről is, aki még ma sem egyezik bele jószívvvel a lezajlott forradalomba, mert nem akasztottak fel senkit. Abban a szerkesztőségben egyébként mindig forradalom volt. Gyanútlan beléptél a körútról és a lázadó matrózok hajóján találad magadat. Egyik teremben a lapfőszerkesztője tartott gyűjtő szónoklatot a győzedelmes németek ellen, a

hallgatók válaszoltak és vihar volt. A másik szobában a lap felelős szerkesztője állott íróasztala mellett, mint egy népgyűlésen s ugyancsak a háboru ellen uszította a munkatársakat. Néha megszólalt a telefon, egy-egy munkatárs kivált a gyűlésből és írt, amíg a vitaközös életre-halálra esapkodott, holott mindannyian egyet akartak. Ha csendesült a belső vita, megjelentek a külvilágból a gyűjtőzatók. A nagy szakállu Balthyánv két ajtó között megállva, hamar megtalálta itt partnereit. Pázmándy Dénes mefisztomosolylyal kommentálta a haretéri híreket. Farkasszakállu Kacziánv Géza mindig bohozta valakinek a fejét a hóna alatt, akit istenitéletre hitt ki a városi lakosok közül. Csendesesen lépett be Mikes Lajos és a legnagyobb német sikerek idején halkán közölte az illetékesekkel, hogy H. G. Wells Angliában megjövendölte, hogy Vilmos császár és a fiát ketrebebe zárva mutogatják majd a szigeten. Vidéki pártelnökök, erdélyi menekültek, hóbortos hazafiak, csodabogarak vetődtek be a szerkesztőségbe, ahol kora délelőttől késő délutánig folyt a vitaközás. Egyszer alkonyatkor állítottam be a fele-

lős szerkesztőhöz. Még mindig állt az íróasztal mellett és a lapkiadóknak ellen tartott szónoklatot a lap kiadójának. Szép világ volt ez! Amolyan anarchista-iskola, ahol bombavetésre tanítják a fiatalokat.

Lovászy tipikus magyar politikus.

A figurája feltalálható abban az aranyvonásban, amelyben a felsőbükki Nagy Pálok és a pozsonyi diéta többi ellenzéki hazafiúi születiek, mindig a kormány ellen, még ha Kossuthnak hívják is a kereskedelmi minisztert. Wesselényi Miklós vad, függetlenségi táblabíró-társai voltak ilyenek, akiknek sohasem lehetett kedvére a kormány bármely intézkedése. Ez a puritán, elégedetlen, mindig taiponálló, a multak gazságait soha meg nem bocsátó magyar politikus-típus csinálta meg a negyvennyolcadiki szabadságharcot, ugyancsak ő tartotta a lelket a magyarságban, a legnagyobb csüggedések idején. Az alkotmányában sziklaszilárdan megépített Angliában helyükön lehettek a papírszagu Pitt-ek és Gladstone-ok. De Magyarországon hordoról kellett szónokolni a népnek, hogy megértsék. Itt nem érvényesülhetett az a politika,